

SALUS POPULI SUPREMA LEX ESTO!

Нехай благо народу буде найвищим законом!
Цицерон

НАУКА І ПРАВООХОРОНА № 2(20), 2013

ЧАСТИНА II

Засновано 2007 року

Видається 4 рази на рік
(лист Міністерства юстиції
України
від 02.06.2009 р.
№7446-0-33-09-32)

*Постановою президії
ВАК України*
від 27 травня 2009 р.
№ 1-05/2 журнал "Наука
і правоохорона" включено
до Переліку № 1 наукових
фахових видань України з
юридичних наук

*Зареєстровано
Міністерством
юстиції України*
Свідоцтво про державну
реєстрацію друкованого
засобу масової інформації:
серія КВ
№ 13082-1966Р
від 21.08.2007 р.

*Рекомендовано
до друку* Вченю радою
Державного науково-
дослідного інституту
МВС України
(протокол
від 26.06.2013 р. № 3)

Адреса
01011, м. Київ
просп. Кутузова, 4а
тел. 280-01-84
електронна адреса:
dndi@mvs.gov.ua

Наукова рада:

д.ю.н. В.Г. ГОНЧАРЕНКО (голова Наукової ради),
д.е.н. В.М. ГЕЄЦЬ, д.ю.н. Ю.М. ГРОШЕВИЙ,
д.ю.н. О.Л. КОПИЛЕНКО, д.ю.н. В.Т. НОР,
к.ю.н. В.В. ОНОПЕНКО, д.ю.н. М.І. ПАНОВ,
д.ю.н. Т.О. ПРОЦЕНКО, д.ю.н. А.О. СЕЛІВАНОВ,
д.ю.н. Ю.С. ШЕМШУЧЕНКО

Редакційна колегія:

Головний редактор
доктор юридичних наук М.Г. ВЕРБЕНСЬКИЙ
Заступник головного редактора
доктор юридичних наук А.А. МУЗИКА
Відповідальний секретар
кандидат економічних наук С.Н. БАЛІНА

д.ю.н. Ю.В. БАУЛІН,
д.ю.н. К.І. БЄЛЯКОВ,
д.ю.н. В.Т. БІЛОУС,
д.ю.н. В.І. БОРИСОВ,
д.ю.н. І.П. ГОЛОСНІЧЕНКО,
д.ю.н. В.К. ГРИЩУК,
д.ю.н. С.М. ГУСАРОВ,
д.ю.н. О.Ф. ДОЛЖЕНКОВ,
д.ю.н. В.С. ЗЕЛЕНЕЦЬКИЙ,
д.ю.н. А.В. ІЩЕНКО,
д.ю.н. О.М. КОСТЕНКО,
д.ю.н. О.М. ЛІТВАК,
д.е.н. С.Г. МІЩЕНКО,
д.ю.н. В.О. НАВРОЦЬКИЙ,
д.е.н. С.В. ОНИШКО,
д.ю.н. В.Г. ПІЛИПЧУК,
д.ю.н. М.В. РУДЕНКО,

д.ю.н. Є.Л. СТРЕЛЬЦОВ,
д.ю.н. В.П. ТИХІЙ,
д.ю.н. В.М. ТРУБНИКОВ,
д.ю.н. В.О. ТУЛЯКОВ,
д.ю.н. М.І. ХАВРОНЮК,
д.н.д.у. В.О. ШАМРАЙ,
д.ю.н. М.Є. ШУМИЛО,
д.ю.н. О.Н. ЯРМИШ,
к.ю.н. П.П. АНДРУШКО,
к.ю.н. О.М. БУХАНЕВИЧ,
к.ю.н. М.М. КЛЮЄВ,
к.ю.н. М.Є. КОРОТКЕВИЧ,
к.ю.н. В.О. КРИВОЛАПЧУК,
к.ю.н. В.М. КУЦ,
к.ю.н. І.В. ОПРИШКО,
к.ю.н. С.Д. ШАПЧЕНКО,
к.ю.н. В.М. ЮРЧЕНКО

Засновник і видавець

Державний науково-дослідний інститут
МВС України

Київ 2013

ЗМІСТ

В.І. Бабенко. Мета діяльності органів публічної влади	5
Я.С. Безпала. Про деякі проблемні питання диференціації та реалізації кримінальної відповідальності за перешкодження законній професійній діяльності журналістів	9
А.Г. Бірюкова. Теоретичні підходи до визначення понять "трудове право" та "трудове законодавство"	15
В.В. Бондаренко. Принципи реалізації права громадян на екологічно безпечне павколишнє середовище	19
А.В. Брижак. Характеристика особи злочинця, який вчиняє крадіжку, поєднану з проникненням у житло	25
М.М. Бурбика. Міжнародний досвід адміністративно-правового забезпечення взаємодії правоохоронних органів	31
Є.А. Гетьман. Припини нормотворчої діяльності органів виконавчої влади	36
В.О. Демидко. Проблеми та напрями удосконалення правового регулювання права на здорові та безпечні умови праці	43
Г.В. Джепа. Особливості морального заохочення за трудові досягнення	49
Д.К. Єфіменко. Поняття та зміст правоохоронної діяльності як об'єкта координації	53
Д.В. Журавльов. Напрями удосконалення інформаційного забезпечення функціонування центральних органів виконавчої влади	58
С.М. Кавун. До проблеми визначення взаємодії кримінальної міліції з іншими суб'єктами протидії злочинності	64
Т.В. Колеснік. Поняття та види способів і методів забезпечення дисципліни праці	69
І.О. Кравченко. До питання координації діяльності структурних підрозділів пенсійного фонду України	75
Д.О. Кулик. До питання завдань і функцій державної служби	82
С.В. Лук'яненко. Перспективи удосконалення правового регулювання соціального забезпечення працівників правоохоронних органів	87
О.К. Любимов. Загальна характеристика правового становища працівників при процедурі банкрутства роботодавця	94
С.Ю. Любімова. Види юрисдикційних адміністративних проваджень у сфері господарської діяльності	100
В.О. Малярова. Проблеми систематизації способів вчинення злочинів проти моральності у сфері статевих відносин	107
І.В. Мартинюк. Поняття та категорії осіб, які недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці	112
Т.Є. Мироненко. Прокурорський нагляд за додержанням законів органами досудового розслідування	119
Н.В. Пададименко. Принципи диференціації умов соціального забезпечення працівників правоохоронних органів	124
А.В. Рекша. Сучасний стан правового регулювання заохочення державних службовців	129
А.Ю. Рямзіна. Актуальні проблеми удосконалення адміністративної відповідальності право-порушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановленій порядок його забезпечення	136

О.П. Сайнєцький. Суть та особливості військової служби	140
В.О. Сахно. Місце місцевих державних адміністрацій в системі органів державної виконавчої влади України	145
С.В. Селезень. Адекватність застосування поняття "моральна шкода" до юридичних осіб	151
О.Г. Середа. Загальна характеристика предмету та об'єктивного складу правовідносин у сфері нагляду та контролю за дотриманням трудового законодавства	157
В.О. Терещенко. Процес розвитку підприємницької діяльності на українських землях	162
С.О. Турчин. Теоретичні напрямки вдосконалення правового регулювання статусу керівника господарського товариства, як суб'єкта трудового права	169
Р.С. Харчук. Правове регулювання нормативної діяльності органів виконавчої влади в державі Ізраїль	173
I.Ю. Хомич. Проблеми правового забезпечення принципів соціального забезпечення населення України	178
О.О. Чумак. Укладення мирової угоди при примусовому виконанні рішення юрисдикційного органу	184
В.О. Швець. Судовий захист прав суб'єктів господарювання як вид юрисдикційного захисту від рейдерських нападів	189
В.А. Юсупов. Правове регулювання лізингу персоналу та аутсорсингу як нетрадиційних форм найму працівників	193

І.О. Кравченко,
кандидат юридичних наук,
старший викладач адміністративного
та інформаційного права Сумського
національного аграрного університету

ДО ПИТАННЯ КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

У статті розглянуто наукові підходи до розуміння сутності координації, на підставі яких зроблено висновок про зміст координації діяльності структурних ланок пенсійного фонду України, а також розглянуто нормативно-правове забезпечення останньої.

Ключові слова: координація, взаємодія, Пенсійний фонд України.

В статье рассмотрены научные подходы к пониманию сущности координации, на основании которых сделан вывод о содержании координации деятельности структурных звеньев пенсионного фонда Украины, а также рассмотрено нормативно-правовое обеспечение последней.

Ключевые слова: координация, взаимодействие, Пенсионный фонд Украины.

The article deals with scientific approaches to understanding the nature of coordination, based on which the conclusion about the content of coordination of structural parts of the Pension Fund of Ukraine, and also examined the regulatory and legal framework for the latter.

Keywords: coordination, interaction, Pension Fund of Ukraine.

Однією з головних властивостей будь-якої системи являється здатність її елементів до взаємодії. Це у повній мірі стосується і Пенсійного фонду України, який за своєю сутністю є соціальною системою, тобто складноорганізованим впорядкованим цілим, що включає окремих індивідів та соціальні спільноти, об'єднаних різноманітними зв'язками і взаємовідносинами [1, с. 322]. І від того, наскільки продуктивно відбувається взаємодія між структурними елементами, прямим чином залежить ефективність функціонування всієї системи в цілому, зокрема системи ПФУ. У той же час якість взаємодії між структурними підрозділами органів Пенсійного фонду України багато у чому визначається якістю, здійснюваної у них координаційної діяльності. Адже як слушно зазначає В. І. Махінін, що в основі впорядкованості як результату ефективного управління лежить узгодженість, скоординованість спільної діяльності людей [2, с. 7].

Теоретичну основу даної статті склали наукові напрацювання таких дослідників як: В. Б. Аверянов, Ю. П. Битяк, Ю. П. Сурмін, Ю. М. Бандурка, Г. О. Туманов, В. С. Четвериков та В. В. Четвериков та ін.

Тому метою даної статті є: встановити сутність та механізм координації структурних підрозділів Пенсійного фонду України. Для цього планується розглянути існуючі в юридичній та управлінській літературі погляди на зміст поняття координації, сформулювати визначення координації діяльності пенсійного в системі ПФУ та проаналізувати діюче законодавство на предмет її врегулювання.

Термін "координація" походить з латинської мови та утворюється піляхом поєднання частки "со" (спільно, з) і слова "ordinatio" (погодження, упорядкування, узгодження) [3, с. 297; 1, с. 145].

У тлумачних та енциклопедичних словниках термін "координація" має такі тлумачення:

- взаємозв'язок, узгодженість, поєднання, приведення у відповідність;
- узгодження, становлення функціональної взаємозалежності дій і засобів досягнення цілей, одна з функцій управління;
- узгодження, поєднання, приведення до певного порядку чи відповідно до поставлених завдань складових частин чогось (понять, дій, речей тощо);
- погодження зведення до відповідності, установлення взаємозв'язку контакту у діяльності людей, між діями, поняттями тощо;
- узгодженість рухів дій; фізіологічно обумовлений узгоджений рух частин тіла людини чи тварини [3, с. 297; 4, с. 572; 5, 6, с. 278; 1, с. 145; 7, с. 317; 8, с. 455].

Із приведеного переліку визначень поняття “координація” чітко видно, що попре певні відмінності у різних формулюваннях, вона, координація, пов’язана з узгодженням, впорядкуванням чогось: поведінки, дій, процесів тощо. Особливе значення координація має у сфері соціального управління, в тому числі державного. У даному контексті влучною є думка Л. Д. Зими про те, що на всіх етапах розвитку нашої держави незалежно від її форми управління, державного устрою, державного режиму тощо, необхідним і невід’ємним елементом управлінського процесу була і залишається координація [9, с. 42].

У галузі управління та правознавстві склалися різні погляди на сутність координації. Так Є. В. Кубко та Ю. С. Шемщученко пишуть, що координація є функцією соціального управління, яка полягає в узгодженні, впорядкуванні різних частин системи управління. Координація у державному управлінні – одна з основних управлінських функцій, зміст якої полягає у забезпеченні впорядкування взаємозв'язків і взаємодії між учасниками процесу державного управління з метою узгодження дій та об’єднання зусиль на вирішення загальних завдань. Здійснюються на всіх рівнях управління державою керівниками відповідних державних органів або спеціальними координаційними підрозділами цих органів [5]. Автори відзначають, що у процесі координації можуть утворюватися координаційні відносини, що регулюються різними галузями права. Координаційні відносини розглядаються як різновид організаційних відносин і можуть не бути врегульовані правовими нормами та здійснюватися на основі управлінських традицій, звичаїв та організаційно-технічних правил [5].

В. Н. Іванов вбачає сутність координаційних відносин у тому, що вони орієнтовані на узгодження дій різних органів управління та інших працівників, співставлення цілей і завдань різних рівнів, ресурсів, форм і методів діяльності, спільне пристосування для досягнення основних цілей [10, с. 150].

Ю. П. Сурміна вважає, що координація – це метод управління, суттю якого є встановлення між суб’єктами та об’єктами державного управління горизонтальних зв’язків, тобто поєднання двох і більше однорівневих з точки зору визначеного критерію дій, що забезпечують досягнення запланованого результату. Координаційні відносини розрізняються за видами: узгодження, предметно-технологічна взаємодія, ієрархічна або складна взаємодія [11, с. 346].

А. Є. Луньов у процесі вивчення координації у державному управління, доходить висновку, що координація в державному управлінні означає узгодження і встановлення доцільного співвідношення дій різних управлінських органів, їх структурних підрозділів і посадових осіб для досягнення певної мети з найменшими витратами сил і засобів [12, с. 69].

Г. О. Тумапов та М. В. Тулепков вважають, що координація являє собою функцію управління, зміст якої полягає в упорядкування поведінки системи у зовнішньому середовищі [13, с. 30].

О. М. Бандурка координацію у своїх дослідженнях розглядає і як функцію, і як метод управління. Так, у своїй праці присвяченій управлінню в органах внутрішніх справ, науковець зазначає, що будь-яка спільна діяльність людей – виробництво чи дозвілля, політика чи освіта, охорона правопорядку в державі чи захист прав і свобод окремого громадянина – викликає необхідність погодження, координації, упорядкування і цілеспрямування індивідуальних та групових зусиль і волі, тобто відповідного управління. У ході історичного розвитку суспільства і виробництва, при

ускладненні економічних, політичних та соціальних умов життя людей, актуальність чіткого, наукового управління суспільством зростає [14, с. 10]. Далі О. М. Бандурка відзначає, що одним із напрямків управління, який визначає зміст останнього є свідомий вплив на різні об'єднання людей для координації, узгодження, організації їх діяльності, оптимізації вирішення управлінських завдань [14, с. 10]. Із викладеного можемо дійти висновку, що науковець розуміє координацію як один із функціональних напрямків управління.

В. Шамрай та І. Олійник, аналізуючи сутність взаємодії, доходять висновку, що координація – це заснований на законі і підзаконних актах управлінський вплив вищого рівня суб'єктів відносно нижчого рівня, що здійснюється з метою спрямування діяльності взаємодіючих підсистем на виконання загальних завдань при самостійному, автономному вирішенні [15, с. 64].

В. А. Ліпкан визначив координацію діяльності органів внутрішніх справ як управлінську діяльність, спрямовану на узгодження функціонування елементів системи органів внутрішніх справ у режимі, що забезпечує досягнення поставлених перед системою цілей, тобто координація полягає в організації, насамперед правовими засобами, взаємодії [16, с. 376–383].

В. С. Четвериков та В. В. Четвериков, погоджуючись з В. М. Шванковим, розуміють координацію як владне узгодження зусиль різних підрозділів або осіб, які не мають прямого підпорядкування іноді не мають спільних завдань, але мають спільні (або тісно взаємопов'язані) цілі функціонування [17, с. 72].

П. М. Каркач, В. Л. Синчук у контексті аналізу координаційної функції прокуратури України пишуть, що координація являє собою – діяльність, погоджену метою, часом, місцем, виконавцями і програмами дій [18, с. 10].

З позиції Ю. Ф. Кравченка координація – це управлінська діяльність, спрямована на погодження функціонування елементів системи у режимі, який забезпечує найефективніше досягнення поставлених перед системою цілей, тобто координація полягає в організації, насамперед правовими засобами, взаємодії між елементами системи (координація – це організація взаємодії) [19, с. 505–506].

Враховуючи вищевикладені дослідницькі погляди на координацію, можемо дійти висновку, що вона є невід'ємним та необхідним елементом соціального управління взагалі та державного зокрема, в тому числі управління системою органів Пенсійного фонду України. При цьому незалежно від того, в якій якості розглядають дослідники координацію: як основну чи супутню функцію управління, його форму чи метод або ж їх систему (форм і методів), сутнісне призначення координації залишається незмінним – це узгодження діяльності (функціонування) та інтеграція зусиль відносно самостійних елементів системи, для забезпечення максимально ефективного вирішення спільних завдань та поставлених цілей.

Варто зауважити на тому, що у законодавстві, в тому числі з питань пенсійного забезпечення та регулювання діяльності Пенсійного фонду України, досить часто зустрічається термін “координація”, втім його значення не розкривається. Можна відзначити хіба що Накази Державної податкової адміністрації України “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо забезпечення приведення положень розроблених проектів нормативно-правових актів з питань оподаткування акцизним збором у відповідність до законодавства Європейського Союзу та вимог положень угод ГАТТ-СОТ” № 631 від 26.12.2003 [20], “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо приведення проектів нормативно-правових актів з питань спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва у відповідність до законодавства Європейського Союзу та вимог положень угод ГАТТ-СОТ” № 561 від 28.09.2004 [21], “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо приведення положень проектів нормативно-правових актів з питань прямого оподаткування у відповідність до законодавства Європейського Союзу та вимог положень угод ГАТТ-СО” № 578 від 04.10.2004 [22]. В цих підзаконних нормативно-правових актах закріплено, що координація – процес узгодження тієї частини національного законодавства та практики його застосування, по якій наближення або транспозиція є неможливими або непотрібними [20; 21; 22]. Також слід вказати

Наказ Адміністрації держаної прикордонної служби України "Про затвердження Порядку дій посадових осіб органів охорони державного кордону Державної прикордонної служби України щодо установлення режиму в пунктах пропуску через державний кордон, здійснення контролю за його додержанням, а також організації і забезпечення взаємодії та координації контрольних органів і служб, що здійснюють різні види контролю або беруть участь у забезпеченні режиму в пунктах пропуску через державний кордон" № 627 від 29.08.2011, в якому передбачено, що координація – це управлінська функція Державної прикордонної служби України, що об'єднує й систематизує зусилля контрольних органів і служб для забезпечення пропуску через державний кордон осіб, транспортних засобів та вантажів у відповідності до технологічних схем пропуску [23].

Вважаємо за необхідне наголосити на тому, що координація дуже тісно пов'язана із таким явищем як взаємодія. Серед правників і досі немає єдиної точки зору щодо співвідношення координації та взаємодії. На нашу думку координація є явищем більш широким, аніж взаємодія, адже остання не завжди передбачає та вимагає наявності першої. Крім того, координація, як правило має вертикальний характер, натомість взаємодіє навпаки – горизонтальний, тобто у першому випадку мають місце відносини владо-підпорядкування.

Для системи Пенсійного фонду України властивими є як відносини взаємодії, так і відносини координації. Перша, взаємодія, відбувається між структурними підрозділами ПФУ одного рівня. У той час як координація, діяльності окремих ланок механізму Пенсійного фонду України, будеться за вертикальним та територіальним принципами.

Координація як метод (засіб, спосіб, форма) управління структурними ланками системи Пенсійного фонду України передбачена деякими нормативно-правовими актами. Так, наприклад, у Наказі Президента України "Про положення про Пенсійний фонд України" зазначається, що Пенсійний фонд України, діяльність якого, як ми вже відзначали у попередньому підрозділі, координується Кабінетом Міністрів України через Міністра соціальної політики України, організовує, координує та контролює роботу головних управлінь Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, управлінь у районах, містах, районах у містах, а також управлінь у містах та районах щодо: забезпечення додержання підприємствами, установами, організаціями та громадянами актів законодавства про пенсійне забезпечення; забезпечення надходжень від сплати збору на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, ведення обліку цих надходжень, інших коштів відповідно до законодавства, забезпечення ведення реєстру застрахованих осіб; здійснення контролю за додержанням законодавства про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, правильністю нарахування, обчислення, повнотою і своєчасністю сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та інших платежів, за достовірністю поданих відомостей про осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню, призначенням (перерахунком) і виплатою пенсій, щомісячного довічного грошового утримання судям у відставці та іншими виплатами, які згідно із законодавством здійснюються за рахунок коштів Пенсійного фонду України, інших джерел, визначених законодавством; стягнення у передбаченому законодавством порядку своєчасно не нарахованих та/або не сплачених сум страхових внесків та інших платежів та ін. [24].

Наступним нормативно-правовим актом у сфері організації діяльності Пенсійного фонду, в якому зустрічається термін "координація" є Постанова правління Пенсійного фонду України "Про утворення головних управлінь Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі", в якій встановлено, що при начальниках відповідних Управлінь ПФУ утворюються постійно діючі консультативно-дорадчі органи – колегія, призначення якої полягає забезпечення координації роботи його структурних підрозділів та підвідомчих органів є Управління [25].

З викладеного видно, що нормотворець не приділяє значної уваги окремому висвітленню питань координаційної діяльності в середині системи ПФУ. І якщо у положеннях про Пенсійний фонд України та про головні управління Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі є хоч якесь згадування про координацію, то у Положенні про управління Пенсійного фонду України в районах, містах, районах у містах, а також у містах та районах від 30.04.2002 № 8-2 про неї не йдеться взагалі. Така ситуація хоча і дещо ускладнює виокремлення суб'єктів, напрямків та способів здійснення координаційної діяльності у системі ПФУ, втім не є свідчить про відсутність останньої. Адже як ми вже відзначали вище по тексту, сучасне управління дуже важко уявити без координаційної функції, яка проявляється так чи інакше майже у всіх найбільш важливих аспектах управлінської діяльності. Виходячи із цього та спираючись на аналіз змісту нормативно-правових актів, що регламентують питання організації та функціонування системи Пенсійного фонду України можемо констатувати, що основний обсяг роботи по здійсненню координації покладається на керівників відповідних управлінь та їх заступників. При цьому, як ми вже вказували вище по тексту, координаційні відносини між суб'єктами та об'єктами координації будуються за вертикальним та територіальним принципами. Тобто кожен з начальників (заступників) Управління пенсійного фонду здійснює координаційні функції по відношенню до структурних підрозділів (департаментів, управління, відділів, секторів тощо) того управління яке він безпосередньо очолює, а також по відношенню до тих Управлінь пенсійного фонду України, які територіально перебувають у його підпорядкуванні.

Аналіз нормативно-правового підґрунті функціонування структурних підрозділів Пенсійного фонду України свідчить, що координаційні функції і відповідні їм повноваження, втім вони все ж таки у тій чи іншій мірі присутні та реалізуються у межах здійснюваної ними нормотворчої, кадрової, організаційної, контрольної та представницької діяльності. Адже, видаючи ті чи інші відомчі нормативно-правові акти, представляючи інтереси управління ПФУ у відносинах з іншими органами, посадовими особами, громадськістю, затверджуючи штат та внутрішню структуру управління, призначаючи працівників на посади та (або) звільняючи з них, заохочуючи працівників або притягаючи їх до відповідальності, а також виконуючи інші управлінські дії, начальники (керівники) управління ПФУ усіх рівнів таким чином здійснюють свій внесок у забезпечення злагодженості, послідовності, цілеспрямованості та ефективності роботи як структурних підрозділів безпосередньо підпорядкованого їм управління, так і всієї системи Пенсійного фонду України в цілому.

Окрім Голови управління Пенсійного фонду України, Начальників, Головних управлінь Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, Начальників управління Пенсійного фонду, координаційні функції реалізуються також окремими структурними підрозділами Пенсійного фонду України та Головних управлінь в АРК, областях, містах Києві та Севастополі по відношенню до нижчестоящих підрозділів. Однак на відміну від начальників управління, координаційні повноваження яких можна охарактеризувати як універсалні, оскільки вони здійснюються за усіма напрямками роботи підпорядкованих їй органів пенсійного фонду, координаційна діяльність, яку реалізують окремі структурні ланки вищестоячих органів ПФУ по відношенню до нижчестоячих, обмежується функціональним призначенням цих структурних підрозділів.

Отже координація діяльності структурних підрозділів Пенсійного фонду України являє собою систему організаційно-правових, організаційних та управлінських заходів, що здійснюються компетентними суб'єктами з метою впорядкування та узгодження діяльності структурних ланок системи Пенсійного фонду України, задля забезпечення її функціонування як цілісного, злагодженого та збалансованого механізму, і гарантування, таким чином, якісного та ефективного виконання поставлених перед Фондом завдань і цілей.

Аналіз нормативно-правової бази організації та функціонування Пенсійного фонду України дас підстави стверджувати про недостатній рівень правової урегульованості питань координації у цій сфері, а саме: зміст діючих нормативно-правових

актів не дозволяє говорити про те, що нормотворець виокремлює координацію, як окрему, самостійну функцію управління, оскільки відсутні чітко визначені напрямки, форми, методи та засоби її реалізації. Більш того, координація, як правило, вживається у нормативно-правових актах у поєднанні та контексті таких явищ, як взаємодія і контроль. Звісно і взаємодія і контроль пов'язані із координацією найтіснішим чином, її якість та результативність перших двох у значній мірі залежить від ефективності останньої. Однак не слід ототожнювати чи нерозривно пов'язувати координацію тільки із взаємодією та (або) контролем, так як вона являє собою, як ми вже зазначали, самостійну управлінську функцію та має й інші напрямки застосування її можливостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Социологический энциклопедический словарь. На русском, английском, немецком, французском и чешском языках. / Редактор-координатор – академик РАН Г. В. Осипов. – М. : Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА–ИНФРА). – М., 2000. – 488 с.
2. *Махинин В.И.* Основы управления в органах безопасности : Учебник / Отв. ред. д-р юрид. наук, проф. Б.С. Тетерин. – М. : Изд-ль Шумилова И.И., 2001. – 183 с.
3. Словник іншомовних слів / Уклад. : С.М. Морозов, Л.М. Шкарапута. – К. : Наук. думка, 2000. – 680 с.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : ВТФ "Перун". – 2005. – С. 1728.
5. Юридична енциклопедія : В 6 т. /Редкол. : Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К. : "Укр. енцикл.", 1998. | Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cyclop.com.ua/content/view/1150/58/1/2/#4966>.
6. Словник української мови : в 11-ти томах. // Голова ред. кол. І. К. Білодід. т. 4. К. : Наук. думка, 1973. – С. 840.
7. *Бибик С.П.* Словник іншомовних слів : тлумачення, словотворення та слововживання / С.П. Бибик, Г.М. Сюта ; За ред. С.Я. Єрмоленко. – Харків "Фоліо", 2006. – С. 623.
8. Большой толковый словарь русского языка / сост. и гл. ред. С.А. Кузнецов. – СПб. : Норинт, 2000. – 1536 с.
9. *Зима Д.Л.* Теоретико-правові питання координації державного фінансового контролю : дис... канд. наук : 12.00.07 (адміністративне право і процес ; фінансове право ; інформаційне право), I, НУ ДПС України. – 2008. – С. 207.
10. Основы современного социального управления : теория и методология : Учебное пособие / Под ред. В.Н. Иванова. – М. : ОАО "НПО "Экономика", 2000. – 271 с.
11. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін. ; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трошинського, Ю.П. Сурміна. – К. : НАДУ, 2010. – 820 с.
12. *Лунев А.Е.* Координация в государственном управлении / А.Е. Лунев // Советское государство и право. – 1971. – № 11. – С. 69.
13. *Туманов Г.А.* Орган внутренних дел как система управления / Г.А. Туманов. – М. : ВШ МВД СССР, 1972. – С. 32.
14. *Бандурка О.М.* Управление в органах внутренних дел України : Підручник / О.М. Бандурка. – Харків : Ун-т внутр. справ, 1998. – 480 с.
15. *Шамрай В.* Поняття і суть взаємодії, її значення / В.Шамрай, І. Олійник // Прокуратура, людина, держава. – 2004. – № 1(31). – Січень. – С. 60–67.
16. Теорія управління в органах внутрішніх справ : [навчальний посібник] / за ред. В.А. Ліпкана. – К. : КНТ, 2007. – 884 с.
17. Четвериков В.С. Основы управления в органах внутренних дел : Учебное пособие / В.С. Четвериков, В.В. Четвериков. – М. : Новый Юрист, 1997. – 128 с.
18. *Каркач П.М.* Координаційна функція прокуратури України : навчально-методичний посібник / П.М. Каркач, В.Л. Синчук. – Х. : Право, 2005. – 96 с.
19. Теорія управління органами внутрішніх справ : Підручник / За ред. канд. юрид. наук Ю.Ф. Кравченка. – К. : Національна академія внутрішніх справ України, 1999. – 702 с.
20. Наказ ДПА України "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо забезпечення приведення положень розроблених проектів нормативно-правових актів з питань оподаткування акцизним збором у відповідність до законодавства Європейського Союзу та вимог положень угод ГATT-COT" № 631 від 26.12.2003 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0631225-03>.
21. Наказ ДПА України "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо приведення проектів нормативно-правових актів з питань спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва у відповідність до законодавства Європейського Союзу та вимог положень угод ГATT-COT" № 561 від 28.09.2004 // [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0561225-04>.
22. Наказ ДПА України "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо приведення положень проектів нормативно-правових актів з питань прямого оподаткування у відповідність до законодавства

Європейського Союзу та вимог положень угод ГАТТ-СО" № 578 від 04.10.2004 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0578225-04>.

23. Наказ Адміністрації держаної прикордонної служби України "Про затвердження Порядку дій посадових осіб органів охорони державного кордону Державної прикордонної служби України щодо установлення режиму в пунктах пропуску через державний кордон, здійснення контролю за його додержанням, а також організації і забезпечення взаємодії та координації контролючих органів і служб, що здійснюють різні види контролю або беруть участь у забезпеченні режиму в пунктах пропуску через державний кордон" № 627 від 29.08.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z1117-11>.

24. Указ Президента України "Про положення про Пенсійний фонд України" від 06.04.2011 № 384/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/384/2011>.

25. Постанова правління Пенсійного фонду України "Про утворення головних управлінь Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі" від 27.06.2002 № 11-2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0581-02>.

Отримано 13.06.2013